

Σύγκριση

Τόμ. 31 (2022)

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ, Διαμεσικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις: Ερευνητικές δράσεις (Μάρτιος-Ιούλιος 2022)

Δημήτρης Αγγελάτος

doi: [10.12681/comparison.32513](https://doi.org/10.12681/comparison.32513)

Copyright © 2022, Δημήτρης Αγγελάτος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Αγγελάτος Δ. (2022). ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ, Διαμεσικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις: Ερευνητικές δράσεις (Μάρτιος-Ιούλιος 2022). *Σύγκριση*, 31, 293–297. <https://doi.org/10.12681/comparison.32513>

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΓΓΕΛΑΤΟΣ

Διαμεσικές και διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις: Ερευνητικές δράσεις (Μάρτιος-Ιούλιος 2022)

1.

Στο πλαίσιο των σύγχρονων διαμεσικών και διακαλλιτεχνικών σπουδών και της συναφούς ερευνητικής διεπιστημονικής συνεργασίας που έχει αναπτυχθεί μεταξύ του Τμήματος Φιλολογίας (Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας) του ΕΚΠΑ και του Τμήματος Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών (ΑΣΚΤ), στις 10 Μαρτίου 2022 πραγματοποιήθηκε στη Φιλοσοφική Σχολή του ΕΚΠΑ Διεπιστημονική Ημερίδα με τίτλο: *Χαρτογραφώντας διακαλλιτεχνικές προσεγγίσεις. Ερμηνευτικές εφαρμογές και ζητήματα μεθόδου.*

Στη διάρκεια των εργασιών της Ημερίδας παρουσιάστηκαν και συζητήθηκαν πρωτότυπες εργασίες σχετικά με μεθοδολογικά ζητήματα ανάλυσης και ερμηνείας των σχέσεων (σύγκλισης και απόκλισης) Λόγου και Εικόνας. Αξιολογώντας με κριτικό τρόπο εργαλεία από την Ιστορία και Θεωρία της Τέχνης και της Λογοτεχνίας, οι ανακοινώσεις στράφηκαν σε ποικίλες όψεις του διαλογικού χαρακτήρα της *αλληλοπεριχώρησης* πεδίων διαφορετικής διαμεσικής ταυτότητας.

Στην Ημερίδα έλαβαν μέρος οι Δημήτρης Αγγελάτος (: «Προς ένα ερμηνευτικό σχήμα για τις σύγχρονες διακαλλιτεχνικές σπουδές»), Στέλλα Χαχάλη (: «Η περιπλάνηση των αισθητικών κατηγοριών μεταξύ Λόγου και Εικόνας. Το παράδειγμα της *Stimmung*»), Νίκος Σγουρομάλλης (: «Λογοτεχνία, ζωγραφική και επιτέλεση του πένθους: το παράδειγμα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη»), Αγγελίνα Μιχάλη (: «Διακαλλιτεχνικότητα και διαφωνία: προς έναν ορισμό του πολιτικού έργου στην αισθητική φιλοσοφία του Ζακ Ρανσιέρ») (ΕΚΠΑ), Κώστας Ιωαννίδης (: «Γραφές προσώπων, ίχνη παρουσίας: σκέψεις πάνω σε κείμενα και φωτογραφίες από τις αρχές του 20ού αιώνα»), Θωμάς Συμεωνίδης (: «Η εικόνα ως πειραματική και σχεδιαστική διάταξη»), Βαρβάρα Ρούσσου (: «Σοφία Λασκαρίδου από την εικόνα (αυτό)πορτραίτο στο λόγο (αυτο)αφήγηση»), Σοφία Ζησιμοπούλου (: «Το πορτρέτο του συγγραφέα μπροστά στο φακό. Βιογραφικά ντοκιμαντέρ λογοτεχνών στην τηλεόραση και τον κινηματογράφο την περίοδο της Μεταπολίτευσης») (ΑΣΚΤ).

ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

**ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΩΝΤΑΣ ΔΙΑΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ:
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΕΘΟΔΟΥ**

10 Μαρτίου 2022

10:00 – 16:00

Φιλοσοφική Σχολή ΕΚΠΑ

Αίθουσα 209

(Η Ημερίδα θα μεταδοθεί και διαδικτυακά)

2.

Στο πλαίσιο της ερευνητικής διεπιστημονικής συνεργασίας που έχει συνάψει το Τμήμα Φιλολογίας (Τομέας Νεοελληνικής Φιλολογίας) του ΕΚΠΑ με το Ινστιτούτο Τεχνών και Μέσων (Institut für Künste und Medien) του Πανεπιστημίου του Potsdam (Universität Potsdam) οργανώθηκε πολύπτυχη ερευνητική δράση με τίτλο *In-between ink, color and bits: On the Materiality of arts*, που φιλοξενήθηκε στο Πανεπιστήμιο του Potsdam μεταξύ 18 και 22 Ιουλίου 2022. Στο σκεπτικό της εν λόγω δράσης αποτυπώνονται τα σημεία του ερευνητικού σχεδιασμού: «The project focuses on the “moving across” of divergent materials in-between and within artistic processes. The materials are becoming agents and actors that point to different views on medial border-crossings and hybridization. In the case of intermediality each medial form is presented in its own materiality, which contributes to the signification of its artistic product. The media- and material-fusion charts critical approaches to interdisciplinary directions and raises questions around the operativity of each material. What happens, for example, when a pictorial figure or a diagram crosses a work of literature or when colors become protagonists in a novel? How does the material act or resist when a work of art shifts from one medium to another? Is de-materialization and re-materialization a process that leads to a new aesthetic experience?».

Η παραπάνω συνεργασία συνδέεται με το ερευνητικό ενδιαφέρον για τη διαμεσική και διακαλλιτεχνική μελέτη των τρόπων σύγκλισης διαφορετικών καλλιτεχνικών ιδιωμάτων και τη συναφή μεθοδολογία. Οι ερευνητικές δράσεις και οι ανακοινώσεις των μελών των ερευνητικών ομάδων των δύο ακαδημαϊκών φορέων στράφηκαν στη διαμεσική και διακαλλιτεχνική διερεύνηση των σχέσεων μεταξύ λογοτεχνίας, ζωγραφικής, αρχιτεκτονικής, μουσικής, φωτογραφίας και κινηματογράφου.

Τα μέλη των δύο ερευνητικών ομάδων του Πανεπιστημίου του Potsdam (επτά μέλη· υπεύθυνος: Καθηγ.: Johannes Ungelenk) και του ΕΚΠΑ (πέντε μέλη· υπεύθυνος: Καθηγ. Δημήτρης Αγγελάτος) συμμετείχαν σε ερευνητικές και διδακτικές δράσεις όπως:

α) στον κύκλο συζήτησης του Καθηγητή Johannes Ungelenk με επίκεντρο την αισθητική θεωρία της Hénène Cixous·

β) στα δύο εργαστήρια της Δρ. Maria Weilandt και του Δρ. Θωμά Συμεωνίδη, που στράφηκαν σε εξειδικευτικά ερευνητικά πεδία: το πρώτο στον συσχετισμό της λογοτεχνίας με την ιδιαίτερη καλλιτεχνική πρακτική των κόμικς (: «Sensing Comics»), το δεύτερο στη φιλοσοφική και αισθητική σκέψη του Jacques Rancière (: «Designing experimental and fictional topologies»).

γ) στο σεμινάριο του Καθηγητή Δημήτρη Αγγελάτου με τίτλο «Contemporary intermedial and interartistic approaches. The visual / sculptural functions of poetic discourse», που αφορούσε σε μεθοδολογικά ζητήματα των διαμεσικών και διακαλλιτεχνικών σπουδών, επικεντρωμένα στη σχέση λογοτεχνίας και γλυπτικής·

δ) σε επτά ερευνητικές ανακοινώσεις για τη σχέση κειμένου-εικόνας, που έκαναν υποψήφιοι διδάκτορες και πτυχιούχοι Α΄ Μεταπτυχιακού Κύκλου Σπουδών από τα δύο Πανεπιστήμια (τρεις από το Πανεπιστήμιο του Potsdam και τέσσερις από το ΕΚΠΑ) καλύπτοντας ευρύ φάσμα διαμεσικών και διακαλλιτεχνικών προσεγγίσεων, ως εξής:

Ioannis Skouris (ΕΚΠΑ), "Human" Materiality for the Formation of a Theory of Art: Functions of Death and Sacrifice in E. Sabato's *The Tunnel* (1948), D. Hatzis' *The killing of Elizabeth Molnar* (1976) and D. Aronofsky's *mother!* (2017).

Tina Gosiou (ΕΚΠΑ), Tactility as an infallible way of understanding materiality: Poetic examples from Eleni's *Vakalo Before Lyricism*.

Dimitris Prokos (ΕΚΠΑ), On the Materiality of Repetition.

Petra Constantinescu (Universität Potsdam), Creating infinity: mirrors as materials .

Stella Chachali (Universität Potsdam) - Moira Barrett (Artist), A City Is A Sign Unsigned.

Anna Ambatzoglou (ΕΚΠΑ), The Shape and Color of Words: the word as a pictorial representation in Yannis Ritsos' poetry and Paul Klee's paintings.

Isabel Grahn (Universität Potsdam), Emerging & Revealing: The Gesture of Drawing.

Παράλληλα, έγιναν και δύο επισκέψεις-ξεναγήσεις: μια στο Orangerieschloss του Potsdam (Καθηγ.: Andreas Köstler) και μια στην έκθεση: *The Art of Society 1900-1945: The Nationalgalerie Collection* στην Neue Nationalgalerie στο Βερολίνο.

**In-between Ink, Color and Bits:
On the Materiality of Arts**
Potsdam / Athens

18 - 22 July 2022, University of Potsdam

HELLENIC REPUBLIC
National and Kapodistrian
University of Athens
EST. 1837

Universität
Potsdam

Students from the University of Potsdam
and the University of Athens are invited
to explore this inderdisciplinary territory
together through various activities
(conference, workshops,
guided tours).

If you wish to
participate in
some or all of
the activities,
please email us at
[ink.color.bits@gmail.com!](mailto:ink.color.bits@gmail.com)